

نگارگری آینده

یک مهندسی هوشمندانه

www.ketab.ir

اقبال حسینی صدر
ضیاء افراز کنجین

۱۳۹۷

سرشناسه	حسینی صدر، اقبال ، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور	نگارگری آینده، یک مهندسی هوشمندانه / اقبال حسینی صدر، ضیاء افراز کنجین .
مشخصات نشر	تهران: انتشارات نخبگان، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۱۷۸ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۲۲۱-۰۳-۰۰
وضعیت فهرست نویسی: فیا	
موضوع	آینده نگری
موضوع	Forecasting
موضوع	آینده نگری -- روش شناسی
موضوع	Forecasting- Methodology
موضوع	افراز کنجین، ضیاء، ۱۳۵۸ -
موضوع	Afraz konjin, zia
موضوع	۱۳۹۷ ۸۵۵ ح / ۱۵۸ CB:
موضوع	۴۹۳
موضوع	۵۲۸۶۲۳۲:

نگارگری آینده، یک مهندسی هوشمندانه

مؤلفین: دکتر اقبال حسینی صدر، ضیاء افراز کنجین

ناظر علمی: دکتر اسماعیل کرم زاده

ویراستار: عاطفه حسینی صدر

طراحی جلد و صفحه آرا: اعظم چهاردولی

ناشر: نخبگان

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

سال انتشار: ۱۳۹۷

قیمت: ۲۴۰۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱۱	مقدمه
	بخش اول: مفهوم شناسی آینده
۱۴	آینده از منظر تعریف و کلیات
۱۸	ابعاد مکانی و زمانی آینده
۱۹	تفکر در مورد آینده
۱۹	مباحثه در مورد آینده
۲۰	شکل دهی آینده
۲۱	پنج ذهن برای آینده
۲۲	انواع آینده
۲۳	آینده های بدیل
۲۳	آینده های ممکن
۲۳	آینده های محتمل
۲۴	آینده های مرجع
۲۴	آینده مطلوب
۲۵	آینده باورکردنی
۲۶	مثلث آینده
۲۹	مدیریت آینده
۲۹	اهداف و حوزه های عملی مدیریت آینده
۳۱	روش های رویارویی با آینده
۳۲	گونه های آینده شناسی
	بخش دوم: درآمدی بر فرایند آینده نگاری
۳۶	تعریف آینده نگاری

۴۱	اهمیت و ضرورت آینده‌نگاری
۴۲	روند تکاملی نسل‌های آینده‌نگاری
۴۳	ظهور پیش‌بینی
۴۶	پیش‌گویی
۵۰	حدس
۵۰	معنای اصطلاحی
۵۱	علم غیب
۵۲	فرایند آینده‌نگاری
۵۵	آیند‌کاری راهبردی
۵۷	فرایند آینده‌نگاری راهبردی
۵۹	چهارچوب‌های نام‌آیند‌نگاری
۶۸	چالش‌های موجود در انجام آینده‌نگاری
۷۰	ویژگی‌های صاحب‌نظران برای بهره‌مندی از آینده‌پژوهی
	بخش سوم: ضرورت‌ها و الزامات آینده‌نگاری
۷۲	مقایسه آینده‌پژوهی و آینده‌نگاری
۷۴	تاریخچه آینده‌پژوهی
۷۸	ویژگی‌های آینده‌پژوهی
۷۹	اهداف و کاربردهای آینده‌پژوهی
۸۱	ضرورت آینده‌پژوهی
۸۲	آینده‌پژوهی به عنوان یک فرایند
۸۳	سطوح آینده‌پژوهی
۸۶	آینده‌پژوهان
۸۷	گونه‌های آینده‌پژوهی
۸۹	فرض‌های کلیدی آینده‌پژوهان
۹۱	آینده‌پژوه موفق

۹۲	مراحل اجرای فرایند آینده پژوهی
۹۳	ده فرمان آینده پژوهی
	بخش چهارم: روش شناسی آینده پژوهی
۱۰۰	روش شناسی
۱۰۰	منابع روش شناختی آینده پژوهی
۱۰۲	روش های آینده پژوهی
۱۰۴	استفاده از روش های محاسباتی و ریاضی
۱۰۴	تجزیه و تحلیل پیش ران ها
۱۰۵	مدل سازی
۱۰۶	پس نگری
۱۰۶	بصری سازی
۱۰۸	نظرخواهی و مشاوره
۱۰۸	شبیه سازی یا بازیابی
۱۰۹	شبیه سازی رایانه ای
۱۱۱	تعریف سناریو
۱۱۲	عناصر کلیدی یک سناریو
۱۱۵	ویژگی های سناریو
۱۱۶	فرایند تشکیل سناریو
۱۱۷	گام های فرایند تشکیل سناریو
۱۱۷	نقاط قوت سناریوها
۱۲۱	روند
۱۲۲	تحلیل روند
۱۲۶	پایش روند
۱۲۷	برون یابی روندها
۱۲۷	انواع روندها
۱۲۸	روندهای ادواری

۱۲۸	روندهای بی سابقه
۱۲۹	روندهای مستمر
۱۳۲	پیش‌بینی روندهای آینده
	بخش پنجم: آینده‌پژوهی در آیات و روایات اسلامی
۱۴۲	آینده‌پژوهی از منظر اسلام و قرآن
۱۴۵	انگیزه قرآن و روایات از آینده‌نگری و پیش‌گویی
۱۴۹	اصول آینده‌پژوهی از نگاه اسلام
۱۵۰	مؤلف‌های آینده‌پژوهی اسلامی
۱۵۲	آثار آینده‌پژوهی از منظر روایات اسلامی
۱۵۷	چالش‌های احسان‌پذیری آینده‌پژوهی اسلامی
۱۵۸	جامعه مطلوب اسلام
۱۶۰	تأملاتی درباره دو سطح آینده‌پژوهی دینی
۱۶۴	جمع‌بندی
۱۶۷	منابع

انسان از دیرباز، زمان را به سه بخش گذشته، حال و آینده تقسیم کرده است. افراد غالباً زمان حال را به اندازه کافی مورد شناخت قرار می‌دهند؛ همچنین تفکر در خصوص آینده و حوادث قریب‌الوقوع سابقه‌ای طولانی دارد. عاقبت‌اندیشی همواره یکی از دغدغه‌های فکری بشر در تمامی دوران بوده؛ بدین ترتیب که افراد در تمامی دوران در جستجوی آگاهی‌یافتن از آینده زندگی خویش بوده‌اند. این میل طبیعی به تدبیر جای خودش را به ضرورت شناخت آینده در دوران معاصر داده است؛ چراکه لازمه زندگی در دنیای امروزی مطالعه آینده به عنوان علمی نوین برای شناخت فرصت‌ها و چالش‌های بشر است.

شناخت گذشته از وراثت علم تاریخ است و شناخت آینده نیز برعهده علم آینده‌شناسی یا آینده‌پژوهی گذاشته شده است. بهترین جنبه مطالعه آینده، درست یا غلط بودن نتیجه آن نیست، بلکه آن است که پیشرفت را در جهت مفید هدایت کند. برای شناخت آینده باید به تغییر و تحولات محیطی پرداخت.

سیر تحولات و پیشرفت‌های گوناگون بشر نشان از آن دارد که آینده شبیه گذشته نیست و راه جلوگیری از غفلت‌زدگی و عقب ماندن از دیگران اندیشیدن به آینده و حرکت در مسیر ساختن هوشمندانه آینده است.

باید توجه نمود آینده به خودی خود شکل نمی‌گیرد، بلکه افراد باید برای رسیدن به آینده مطلوب خود، منابع لازم را فراهم نموده و سیاست‌های مورد نیاز را اتخاذ نمایند. توجه به آینده‌ای جایگزین به ما امکان می‌دهد که خود را برای هر آن چیزی که ممکن است رخ دهد آماده نماییم. درواقع با پرداختن به آینده‌شناسی تلاش می‌شود تا با استفاده از روش‌های علمی، آینده‌های مطلوب به تصویر کشیده شده و آن آینده‌ها به سایر افراد شناسانده شوند.

آینده‌پژوهی یکی از روش‌های جدید برای مطالعه آینده است و به عنوان شاخه‌ای از فناوری‌های نرم محسوب می‌شود؛ بدان گونه که هدف این علم نه تنها کشف آینده، بلکه اساساً مهندسی هوشمندانه آینده است و منظور از نگارگری آینده نیز بر همین اساس مصداق پیدا می‌کند که بر اساس کدامین اسلوب و چه روش و سازوکارهایی می‌توان به پیش‌بینی آینده مبادرت نمود. با توجه به سرعت فزاینده تغییرات اجتماعی و فناورانه، آینده‌اندیشی بیش از پیش دارای اهمیت می‌گردد. سازمان‌ها و حتی افراد در این مسیر باید اقدام خود را مبتنی بر دانشی آمیخته با عدم قطعیت و احتمالات استوار نمایند تا بتوانند به طور واقع‌بینانه دست به خلق آینده و افق‌های پیش رو بزنند. هدف از جمع‌آوری، تدوین و نگارش کتاب حاضر پرداختن به درون‌مایه اصلی آن یعنی آینده‌شناسی، آیندا نگاری و آینده‌پژوهی است که در سالیان اخیر بسیار مورد توجه عمومی و دانش‌سازان این حوزه قرار گرفته است. این کتاب مشتمل بر پنج بخش است که با پرداختن به مباحث اساسی و زیربنایی سعی کرده تا کانون تمرکز خوانندگان را به سمت این موضوع سوق داده و موجبات آگاهی بخشی بیشتر شود. امید است مطالعه کتاب حاضر و بهره‌گیری از مندرجات آن باعث رضایت خوانندگان و علاقه‌مندان به مباحث آینده‌پژوهی و ملاحظات آینده؛ علی‌الخصوص دانشجویان شود.